

- Agneza Crljen rođ. Bogut - Baba Tejka

Osobu koju ću opisati u ovoj crtici, pretpostavljam, malo ljudi u Starčevu još pamti, ali meni je ona bila važa u detinjstvu i mladosti, pa ću se kroz ovaj napis truditi da i vas podsetim.

Rođena je davne 1901. godine 8. marta, od oca Blaža Boguta i majke Sofije rođene Jambeg. Imala je još nekoliko braće i sestara, ali na životu je ostala samo Elizabeta. Kao devojčica, uostalom kao i sva djeca u to doba pohađala je osnovnu školu i to na mađarskom, jer je u to doba Banat bio u sastavu Austro-Ugarske monarhije i provodila se jaka mađarizacija. Sećam se dobro da kad je nešto računala, računala je na mađarski, a od nje sam i naučio brojati bar do deset na mađarskom, kao i neke kratke dečije pesmice, a normalno i učtive pozdrave. Kako Bogutovi baš nisu imali puno zemlje, a Deša se bavio ribolovom na Dunavu, Agneska ili Seka, kako su je svi zvali, kao devojčica i devojka pomagala je ostaloj porodici u selu kod sezonskih radova. Nakon završetka I svetskog rata, među preživelim vojnicima i povratnicima iz zarobljeništva, bilo je puno neoženjenih mladića. Tako se u kod zajedničke porodice Žalac, pojavio naočiti mladić Jakob Crljen iz Surčina, pa kad je ugledao takođe naočiti curetak, jednostavno je ugrabio i odveo u Surčin. Po pričanju same Baba Tejke, kako smo je mi deca zvali, a bila je Tetka mome ocu, otmica je bila pomno isplanirana, jer je s Jakobom, došao i jedan prijatelj, Žalčevi su je namamili da dođe do njih u posetu, a kad su došli u Surčin, svekrva ju je dočekala na kućnom pragu sa frlško ispečenim hlebom, soli i svetom vodom, kako bi blagosloвила mladence. Crljenovi su u Surčinu bili poznata porodica, Jakov je bio trgovac, a brat mu Ivan, mesar. Vrlo brzo nakon ženidbe, Jakob i Agneza izgradili su novu kuću, otvorili trgovinu i kafanu, a u sklopu kuće imali su i veliku salu za igranke, a u dvorištu i kuglanu.

Poštenim radom, Agneza i Jakob, priskrbili su sebi i lagodan život, no nisu imali svoju decu. Kako bi nadoknadili taj nedostatak, k sebi su dovodili decu iz porodice, a brinuli su se i za mladiće i devojke koje su uzimali po preporuci "Hrvatskog radiša". Među njima su bili i Katarina Orešković kasnije udata Schultz, koja se i udala iz Crljenove kuće i moj tata koji je kod Crljena izučio za trgovca. No II svetski rat donio je i preokret u životu Agneske. Iako Jakob nije učestvovao u ratnim sukobima, svedjedo je nakon rata optužen za saradnju s neprijateljem, te je u istražnom zatvoru umro, a imovina je delom konfiscirana. Agneska je ostala sama boreći se za ostatak imovine i golo preživljavanje. Kako je naučila da uvek ima nekoga pored sebe, prigrllila je k sebi siromašnu devojku Anku Puškarić iz Ogulina koja je takođe zbog neimaštine krenula u svet tražeći posao. Agneska i Anka preživljavale su u Surčinu sve do sredine 50-tih godina prošlog veka, ali kako ih ništa više nije vezivalo za Surčin, odluka je pala da se ostatak imovine u Surčinu proda, te da se presele u Starčevo ili Pančevo kako Agneska bila bliž ujoj porodici, tj. sestri Lizi i nećaku Stevi. Na kraju kupljena je kuća u Pančevu. Preživljavale su nekako uz pomoć iz Starčeva. No kako su godine prolazile, nije se moglo održavati dve odvojene kuće i zato je ponovno donesena odluka da se kuća u Pančevu proda te da se u Starčvu napravi nova, dovoljno velika za potrebe svih. Tako je Baba Tejka od 1961. godine, kada je napunila 60 godina ponovno postala Starčevka. Napravljena je nova kuća, sve je bilo doterano. Baba Tejka, s obzirom da je volela da vodi domaćinstvo, najčešće je kuvla i brinula se o setri i meni. Volela je da sve bude lepo i uredno, a i sama se je volela doterati i pazila je na svoj izgled. Volela je cveće, tako da je naše dvorište uvek bilo puno cveća. Iako nije imala neke visoke škole, pratila je kako dnevnu tako i nedeljnu štampu, a nije propuštala niti jedan televizijski dnevnik. Rado je gledala filmove svih žanrova, a posebnu pažnju je posvećivala

O STARČEVCIMA

Napisao Vinko Rukavina
subota, 13 jul 2013 09:38

fudbalskim utakmicama, a navijala je za Hajduk iz Splita. Pritisnuta godinama i bolešću, napustila nas je na svoj rođendan 1985. godine i pokopana je na starčevačkom groblju uz svoje roditelje i setru.